

OBSAH

Úvod (J. Hroncová, B. Kraus).....	4
1. ÚVOD DO SOCIÁLNEJ PATOLÓGIE (J. Hroncová, B. Kraus).....	6
1.1 Charakteristika a predmet sociálnej patológie	6
1.2 Klasifikácia sociálnopatologických javov	7
1.3 Prístupy k sociálnej patológii v ČR	9
2. TEORIE SOCIÁLNYCH DEVIACÍ (B. Kraus, J. Hroncová)	11
2.1 Biologické teórie	11
2.2 Biosociologické teórie	12
2.3 Psychologické teórie	13
2.4 Sociologické teórie	15
2.5 Polyetiologické teórie	19
3. DELIKVENCIA A KRIMINALITA AKO SPOLOČENSKÝ PROBLÉM (J. Hroncová).....	26
3.1 Vymedzenie základnej terminológie (P. Jusko)	26
3.2 Teórie delikvencie a kriminality (J. Hroncová)	32
3.3 Príčiny delikvencie a kriminality (J. Hroncová)	32
3.4 Prevencia kriminality v Slovenskej republike (J. Hroncová)	37
3.4.1 Stratégia prevencie kriminality v Slovenskej republike (J. Hroncová).....	37
3.4.2 Úlohy prevencie kriminality v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny a Ministerstva školstva (J. Hroncová).....	41
3.4.3 Možnosti prevencie kriminality v podmienkach základných a stredných škôl (J. Hroncová)	42
3.5 Špecifiká a príčiny rómskej kriminality (M. Šebian).....	44
3.6 Probační a mediáční služba v ČR (B. Kraus).....	52
3.7 Probačná a mediáční služba v SR (I. Emmerová)	54
3.8 Vývojové tendencie kriminality	58
3.8.1 Vývojové tendencie kriminality v SR (J. Hroncová).....	58
3.8.2 Vývojové tendencie kriminality v ČR (B. Kraus)	60
4. DROGOVÉ ZÁVISLOSTI AKO SOCIÁLNOPATOLOGICKÝ JAV	65
4.1 Základná terminológia (I. Emmerová).....	65
4.2 Typológia drogových závislostí (L. Vavrinčíková)	68
4.3 Legálne drogy (B. Kraus)	73
4.4 Nelegálne drogy (B. Kraus).....	77
4.5 Faktory vzniku drogových závislostí (I. Emmerová).....	79
4.6 Prevencia drogových závislostí)	87
4.6.1 Charakteristika a druhy prevencie (I. Emmerová).....	87
4.6.2 Opatrenia štátu v oblasti prevencie drogových závislostí v SR a ČR	93
4.6.2.1 Opatrenia štátu v oblasti prevencie drogových závislostí v SR (I. Emmerová) ...	93
4.6.2.2 Opatrenia štátu v oblasti prevencie drogových závislostí v ČR (P. Vacek)	95
4.6.3 Možnosti prevencie drogových závislostí na základných a stredných školách.....	97
4.6.3.1 Činnosť koordinátora prevencie na základných a stredných školách v oblasti prevencie (I. Emmerová)	97

4.6.3.2 Podiel vyučovacích predmetov na prevencii drogových závislostí prostredníctvom (I. Emmerová).....	100
4.6.3.3 Záujmová činnosť žiakov ako faktor prevencie (M. Kouteková)	103
4.6.3.4 Projekty prevenčnej práce realizované na základných a stredných školách (L. Vavrínčiková)	107
4.6.3.5 Spolupráca školy s mimoškolskými inštitúciami v oblasti prevencie (M. Maľová)	112
4.6.3.6 Možnosti prevencie drogových závislostí na základných a stredných školách v ČR (P. Vacek).....	119
4.6.4 Úloha sociálnej práce v prevencii drogových závislostí (L. Vavrínčiková).....	126
4.6.5 Úloha sociálnej pedagogiky v prevencii drogových závislostí (I. Emmerová)	129
4.7 Drogová scéna v ČR (P. Vacek).....	131
5. PATOLOGICKÉ HRÁČSTVO AKO SOCIÁLNOPATOLOGICKÝ JAV (J. Hroncová).....	135
5.1 Charakteristika pojmov	135
5.2 Druhy hazardných hier	137
5.3 Faktory vzniku hráčskej závislosti	137
5.4 Štádiá rozvoja patologického hráčstva	139
5.5 Prevencia patologického hráčstva	140
6. KULTOVÁ ZÁVISLOSŤ (P. Jusko).....	145
6.1 Spoločenské východiská kultovej závislosti	145
6.2 Základná charakteristika deštruktívnych kultov a siekt	146
6.3 Typy deštruktívnych kultov a siekt	146
6.4 Informovanosť mládeže o praktikách kultov a siekt	147
6.5 Priebeh náboru do sekty	148
6.6 Príčiny expanzie kultov a siekt v súčasnosti	149
6.7 Dôsledky členstva v deštruktívnom kulte a sekte	150
6.8 Prevencia kultovej závislosti	150
6.9 Výstupové poradenstvo ako stratégia odbornej pomoci obetiam siekt a kultov	152
7. INÉ PATOLOGICKÉ ZÁVISLOSTI (I. Emmerová).....	154
8. SAMOVRAŽEDNOSŤ AKO SPOLOČENSKÝ PROBLÉM	160
8.1 Charakteristika pojmov (J. Hroncová).....	160
8.2 Historické aspekty samovrážd (J. Hroncová)	162
8.3 Klasifikácia samovrážd (J. Hroncová).....	164
8.4 Etiológia samovrážd (J. Hroncová).....	165
8.5 Príčiny samovrážd (J. Hroncová)	167
8.6 Prostriedky a spôsoby spáchania samovrážd (J. Hroncová)	168
8.7 Vývojové tendencie samovrážd v SR (J. Hroncová).....	169
8.8 Vývojové tendencie samovrážd v ČR (B. Kraus).....	173
8.9 Prevencia samovrážd (J. Hroncová).....	175
9. ŠIKANOVANIE AKO SPOLOČENSKÝ PROBLÉM (A. Hudecová).....	180
9.1 Charakteristika a druhy šikanovania	180
9.2 Príčiny a dôsledky šikanovania	184
9.3 Prevencia šikanovania	187

10. PROSTITÚCIA A INÉ SEXUÁLNE DEVIÁCIE (I. Emmerová)	189
10.1 Charakteristika pojmov (I. Emmerová).....	189
10.2 Historické aspekty prostitúcie (I. Emmerová).....	189
10.3 Druhy prostitúcie (I. Emmerová).....	191
10.4 Príčiny prostitúcie (I. Emmerová).....	193
10.5 Prevencia prostitúcie (I. Emmerová).....	195
10.6 Iné sexuálne deviácie (I. Emmerová).....	196
10.7 Prístupy k riešeniu prostitúcie v ČR a SR	197
10.7.1 Řešení prostituce v ČR (B. Kraus)	197
10.7.2 Riešenie prostitúcie v SR (I. Emmerová).....	199
11. TÝRANIE, ZNEUŽÍVANIE A ZANEDBÁVANIE DETÍ – SYNDRÓM CAN (A. Hudecová)	201
11.1 Syndróm CAN (syndróm týraného, zanedbávaného a zneužívaného dieťaťa)	202
11.2 Vývoj pojmu CAN	203
11.3 Základné formy syndrómu CAN	204
11.4 Úlohy sociálneho pracovníka pri prevencii a riešení syndrómu CAN	207
12. RIZIKOVÉ SUBKULTÚRY SÚČASNEJ MLÁDEŽE (P. Jusko).....	210
12.1 Prístupy k subkultúre z aspektu spoločenských vied	210
12.2 Subkultúra mládeže a jej spoločenské súvislosti	211
12.3 Typy mládežníckych subkultúr	212
12.4 Funkcie subkultúry súčasnej mládeže	213
12.5 Základná charakteristika vybraných mládežníckych subkultúr	214
13. NEŽIADÚCE A NEGATÍVNE SPOLOČENSKÉ JAVY A ÚLOHY SOCIÁLNEJ PRÁCE PRI ICH RIEŠENÍ	217
13.1 Chudoba a bída (B. Kraus).....	217
13.2 Nezamestnanosť (P. Jusko).....	219
13.3 Bezdomovectví (B. Kraus)	224
13.4 Populační nerovnováha (B. Kraus)	227
13.5 Extremismus (B. Kraus)	229
14. SOCIÁLNE DEVIÁCIE V ŠKOLSKOM PROSTREDÍ (A. Hudecová).....	233
14.1 Záškoláctvo	233
14.2 Krádež v školskom prostredí	237
14.3 Prevencia sociálnych deviácií v školskom prostredí	237
15. TERAPIE A RESOCIALIZÁCIE (B. Kraus)	240
15.1 Objasnení základních pojmu	240
15.2 Specifika, formy a metody procesu terapie a resocializace	242
15.3 Úloha sociálních pracovníků a sociálních pedagogů v oblasti terapie a resocializace v ČR	245
Záver	247
O autoroch	248